

Borsa İstanbul'da İşlem Gören Bankaların Yönetim Kurulu Yapısının Finansal Performansa Etkisi: Panel Veri Analizi¹

Emre Esat TOPALOĞLU², İlhan EGE³

Öz

Araştırma Makalesi

Çalışmada, bankacılık sektöründe faaliyet gösteren ve pay senetleri Borsa İstanbul'da işlem gören 16 bankanın 2007-2014 yılları arasındaki yönetim kurulu yapılarının finansal performanslarına olan etkisi, panel regresyon analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bu amaçla çalışmada, bankaların yönetim kurulu yapısını ifade eden değişkenler ile finansal performans göstergeleri olan özsermaye kârlılığı, aktif kârlılık ve Tobin's q değerleri arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Analiz kapsamında oluşturulmuş üç farklı regresyon modeli doğrultusunda yönetim kurulu yapısını ifade eden 9 bağımsız değişkenden, bağımsız üye sayısının ve yönetim kurulu üye sayısının finansal performansı artırdığı tespit edilirken; kadın üye sayısının ve komite sayısının ise finansal performansı düşürdüğü tespit edilmiştir. Model bazında değerlendirme yapıldığında ise bankaların yönetim kurulu yapısının, finansal performansa olan etkisinin düşük düzeyde olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Kurulu Yapısı, Finansal Performans, Bankacılık, Borsa İstanbul, Panel Veri Analizi.

The Effect of The Board Structure on The Financial Performance of The Banks Listed At Borsa Istanbul: Panel Data Analysis

Abstract

Research Paper

In this study, the effect of the structure of boards of 16 banks carrying on active business in the banking sector and whose share certificates are listed at Istanbul Stock Exchange during the period of 2007-2014 on their financial performance is examined by using the method of panel regression analysis. To this end, the relationship between the variables expressed the board structure of the banks and the relationship between the financial performance indicators of Return on Equity, Return on Assets and Tobin's Q values. It has been identified in accordance with three different regression models created within the analysis that the number of independent members and board members among nine independent variables expressing the structure of the executive board increase the financial performance while the number of female members and number of committees reduce the financial performance. When an evaluation on model basis has been carried out, it is concluded that the structure of the board of banks has a low level of impact both on the financial performance.

Keywords: Board Structure, Financial Performance, Banking, Borsa İstanbul, Panel Data Analysis.

Makale Bilgileri / Article Info

Alındığı Tarih / Received 31.10.2017

Kabul tarihi / Accepted 20.12.2017

¹ Bu çalışma birinci yazar tarafından Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanmış "Yönetim Kurulu Yapısının Finansal Performansa ve Risk Alma Eğilimine Etkisi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Bankalar Üzerine Bir Uygulama" adlı Doktora tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, emresatopal@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-8771-779X>

³ Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ilhanege2005@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5765-1926>

Giriş

Kurumsal yönetim, son yıllarda yaşanan finansal krizlerin ve firma skandallarının temelinde yer alan yönetsel yetersizliklere ve başarısızlıklara son vermek üzere ortaya çıkan bir kavramdır. Kurumsal yönetim, firma paydaşlarının haklarını koruyan, paydaşlar arasındaki ilişkileri düzenleyen, firmanın amaçlarına ulaşabilmesine katkı sunan, firma performansının değerlendirilmesini ve denetimini sağlayan, firma yönetimine etki eden kanun, gelenek, politika, süreç ve kurallar bütünü olarak açıklanabilir.

Küreselleşme ile birlikte finansal piyasaların gelişimi, firmaların fon ihtiyaçlarının artmasına neden olmaktadır. Bu durum da firmalarının yeni ortaklıklara yönelmesini zorunlu kılmaktadır. Mülkiyet yapısında gerçekleşen değişim, firma yönetim yapısının farklılaşmasına ve paydaşlar arasında çıkar çatışmalarına sebep olabilmektedir. Bu açıdan, firma üst düzey yönetiminin izleyeceği politikalar ile varlıkların etkin kullanımı sağlanarak, paydaşların çıkarları gözetilmeli ve üst düzeye çıkarılmalıdır. Dolayısıyla firmalar, başta hissedarlar olmak üzere, yöneticiler ve diğer paydaşların beklentilerini ve sorumluluklarını karşılayabilecek kurumsal yönetim anlayışına sahip olmak durumundadırlar.

Paydaşlar arasındaki çıkar çatışmaları sonucu ortaya çıkan temsil maliyetlerini asgari seviyeye indirebilmek, güç unsurları arasındaki dengeyi ve denetimi oluşturabilmek yönetim kurullarının sorumluluğundadır. Firmanın en üst düzey yönetim ve karar mercii konumunda olan yönetim kurulu, hissedarlar ile yöneticiler arasında köprü konumundadır. Diğer bir ifadeyle yönetim kurulları, firmaya fon sağlayan pay sahipleri ile fonları yöneten ve değerlendiren yöneticiler arasında bağlantıyı sağlamaktadır. Dolayısıyla, yönetim kurulunun yapısı ve etkinliği firmaların finansal performanslarına ve dolayısıyla piyasa değerlerine doğrudan etki edebilmektedir.

Çalışmada, Türkiye bankacılık sektöründe faaliyet gösteren ve hisse senetleri Borsa İstanbul'da işlem gören bankaların, 2007-2014 yılları arasındaki yönetim kurulu yapılarının finansal performanslarına olan etkisini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışmada, öncelikle konuya ilişkin literatür taramasına yer verilmiştir. Sonrasında ise gerçekleştirilen analizlere ilişkin bilgiler ve analiz sonucunda elde edilen bulgulara değinilmiştir. Finans sektörünün, reel sektörü ve ekonominin genelini etkilediği dikkate alındığında, finans sektörünün en önemli aktörü olan bankaların ve yönetim kurulu yapılarının çalışma kapsamında incelenmesi, çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra çalışmada elde edilen bulgular ve yapılan değerlendirmeler, banka hissedarlarına, yöneticilerine, yatırımcılarına ve karar alıcılarına faydalı bilgiler sunma ve katkı sağlama anlamında da önem arz etmektedir. Ayrıca, çalışmada kullanılan değişkenler, dönem ve kapsam doğrultusunda çalışma literatüre katkı sağlamakta ve özgünlük sunmaktadır.

1. Literatür Taraması

Uluslararası ve ulusal literatürde, bankaların yönetim kurulu yapılarının finansal performansa olan etkisinin incelendiği birtakım çalışmalar söz konusudur. Bu çalışmalar, bankaların finansal performanslarına göre gelişmiş ülkelerde, gelişmekte olan ülkelerde ve Türkiye’de yapılan çalışmalar olarak ayrı ayrı incelenip aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

Gelişmiş ülkelerdeki bankaların, yönetim kurulu yapısı ile finansal performansları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalar;

Fodelberg ve Griffith (2000), ABD bankacılık sektöründe faaliyet gösteren 100 banka üzerine yaptıkları çalışmalarında, banka performansı ile yönetim kurulu yapısı arasında değişkenlik gösteren ve doğrusal olmayan bir ilişki tespit etmişlerdir.

Adams ve Mehran (2005), 1959–1999 dönemi ABD bankacılık sektörü üzerine yaptıkları çalışmalarında, yönetim kurulu büyüklüğü ve yapısı ile bankaların finansal performansı arasındaki ilişkiyi analiz etmişlerdir. Yapılan analiz sonucunda yönetim kurulu yapısı ile finansal performans arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde edilememiştir. Ancak yönetim kurulu büyüklüğü ile finansal performans arasında pozitif ve anlamlı sonuçlar tespit edilmiştir.

Alonso ve Gonzalez (2006), OECD’ye üye olan altı ülkede faaliyet gösteren 66 bankanın verilerini kullanarak yaptıkları çalışmalarında yönetim kurulu büyüklüğü ile bankaların finansal performansları arasında karma sonuçlar elde etmişlerdir.

Tanna ve diğerleri (2011), İngiltere’de faaliyet gösteren 18 bankanın verilerini kullanarak yaptıkları çalışmalarında, banka etkinliği üzerinde yönetim kurulu büyüklüğünün etkisini incelemişlerdir. 2001–2006 dönemini kapsayan araştırma neticesinde, yönetim kurulu büyüklüğü ile banka etkinliği arasında pozitif fakat istatistiksel olarak düşük anlamlılık düzeyine sahip ilişkiler tespit edilmiştir.

Staikouras ve diğerleri (2007), 2002–2008 döneminde toplam 52 bankanın verilerinden yararlanarak yaptıkları çalışmalarında, yönetim kurulu büyüklüğü ve yapısı ile banka performansları arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Yapılan analiz sonucunda banka kârlılıkları ile yönetim kurulu büyüklüğü arasında negatif ve istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar tespit etmişlerdir.

Cheng ve diğerleri (2008), Forbes 500 içerisinde yer alan farklı sektörlerden 350 firmanın, 1984–1991 dönemini kapsayan çalışmaları neticesinde, yönetim kurulu büyüklüğü ile firma performansı arasında negatif ve istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde etmişlerdir.

Adams ve Mehran (2012) tarafından yapılan çalışmada, bankaların yönetim kurulu yapısı ile performansları arasındaki ilişkiyi tespit etmek için, 34 yıllık veri seti oluşturularak ABD’de büyük ölçekli banka holding firmaları üzerinde incelenmiştir. Çalışmada performans ölçüm yöntemi olarak Tobins’q değeri kullanılırken, yönetim

kurulu yapısı değişkenleri ise yönetim kurulu büyüklüğü ve bağımsızlığı olarak belirlenmiştir. Analiz sonucunda, yönetim kurulu bağımsızlığı ile performans arasında bir ilişki saptanmazken, yönetim kurulu büyüklüğü ile performans arasında pozitif ilişki saptanmıştır.

Pathan ve Faff (2012), bankaların yönetim kurulu yapılarının finansal performansa etki edip etmediğini araştırmışlardır. Çalışma 1997-2011 döneminde faaliyet gösteren 212 Amerikan Bankası üzerinde gerçekleştirilmiştir. Finansal performansı ölçmek için ortalama aktif kârlılık, ortalama özsermaye kârlılığı, vergi öncesi faaliyet kârı, net faiz marjı, Tobin's Q ve pay senedi getirisi değişkenleri kullanılmıştır. Yönetim kurulu yapısı değişkenleri olarak ise yönetim kurulu büyüklüğü, bağımsızlığı ve cinsiyet çeşitliliği belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda yönetim kurulu büyüklüğünün finansal performansı düşürdüğü tespit edilmiştir. Ayrıca, yönetim kurulu bağımsızlığı ile performans arasında negatif ilişkinin varlığı belirlenmiştir. Son olarak cinsiyet çeşitliliği faktörünün banka performansını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Romano, Ferretti ve Rigolini (2012), İtalyan bankalarının kurumsal yönetimi ile finansal performansları arasındaki ilişki 2006-2010 dönemi kapsamında analiz edilmiştir. Kurumsal yönetim değişkenleri olarak, yönetim kurulu büyüklüğü, yönetim kurulu kompozisyonu, yönetim kurulunun oluşumu, denetim ve risk komitesi, ücretlendirme kurulu ve kadın yöneticinin varlığı esas alınırken, finansal performans değişkenleri olarak ise ROA ve ROE esas alınmıştır. Değerlendirme sonucunda yönetim kurulu büyüklüğü ile bankaların finansal performansı arasında bir ilişki tespit edilememiştir. Ayrıca yönetim kurulunda bağımsız üye oranı ile performans arasında negatif ilişki bulmuşlardır. Yönetim kurulunda kadın üyenin varlığı ile finansal performans arasında yüksek derecede pozitif yönde ilişki tespit edilmiştir. Diğer kurumsal yönetim değişkenleri ile performans arasında herhangi bir ilişkiye rastlanılmamıştır.

Gelişmekte olan ülkelerdeki bankaların, yönetim kurulu yapısı ile finansal performansları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalar;

Zulkafli ve Samad (2007), Asya piyasalarında faaliyette bulunan 107 banka üzerine yaptıkları çalışmalarında, yönetim kurulu büyüklüğü ile banka performansı olarak kullandıkları ROA ve Tobin's q arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar tespit edememişlerdir.

Agoraki, Delis ve Staikouras (2009), yönetim kurulu büyüklüğü ve kompozisyonu ile bankaların finansal performansı arasındaki ilişkiyi analiz etmişlerdir. Çalışma, Avrupa Birliği'ne yeni üye olmuş 12 ülkedeki büyük ölçekli 57 bankanın 2002-2006 yılları arasındaki verileri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda, yönetim kurulu büyüklüğünün bankaların finansal performanslarını negatif yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Rowe, Shi ve Wang (2011), Çin'de yaptıkları çalışmada 1998-2007 dönemi içerisinde faaliyet gösteren 41 bankanın yönetim kurulu yapıları ile finansal

performansları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Finansal performans ROA ve ROE değişkenleri ile ölçülmüştür. Yönetim kurulu yapısı ise, bankada sermayesine ortak olan yönetim kurulu üyelerin varlığı, bankanın içerisinden üyelerin yönetim kurulunda yer alması ve hâkim sahiplik yapısı değişkenleri ile ölçülmüştür. Analiz neticesinde yüksek oranda firmanın payına sahip olan yönetim kurulu üyelerin varlığı, bankanın içerisinden üyelerin yönetim kurulunda yer almasının düşük oranda olması ve hâkim hissedar oranı düşük olan bankaların daha yüksek finansal performans gösterdiği tespit edilmiştir.

Bino ve Tomar (2012), Ürdün borsasında işlem gören 14 bankanın 1997-2006 dönemine ilişkin verilerini analiz etmişler. Çalışmada kurumsal yönetim ile bankaların finansal performansları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Kurumsal yönetim değişkenleri olarak, sahiplik yapısı, yönetim kurulu kompozisyonu ve yönetim kurulu büyüklüğü esas alınırken, finansal performans değişkenleri olarak da ROA, ROE ve PD/DD oranları esas alınmıştır. Analiz sonucunda, sahiplik yapısı ve yönetim kurulu kompozisyonunun bankaların finansal performansları üzerinde güçlü bir ilişkisi olduğu ortaya koyulmuştur. Yönetim kurulu üyelerinin banka sermayesine olan sahiplik yüzdelerinin, bankaları daha etkin hale getirdiği tespit edilmiştir. Buna karşılık yönetim kurulu büyüklüğünün (üye sayısı) bankaların finansal performanslarına herhangi bir etkisi olmadığı belirlenmiştir.

Ekadah ve Mboya (2012), 1998-2009 döneminde Kenya’da faaliyet gösteren 44 bankanın yönetim kurullarındaki cinsiyet çeşitliliğinin bankaların finansal performanslarına olan etkisini araştırmıştır. Performans ölçütü olarak ROA kullanılmıştır. Analiz sonucunda, yönetim kurulunun cinsiyet çeşitliliğinin bankaların finansal performanslarına bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Uluslararası literatür baz alındığında, Türkiye literatüründe bankaların yönetim kurulu yapılarının finansal performansa olan etkisinin incelendiği niceliksel olarak çok az sayıda araştırmanın olduğu açıktır.

Gelişmekte olan ülkelerden biri olan Türkiye’de, bankaların, yönetim kurulu yapısı ile finansal performansları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalar aşağıda sıralanmıştır:

Ararat vd. (2010), 2006 yılında İMKB 100 Endeksi’nde faaliyet gösteren firmalar üzerine yapmış olduğu çalışmada, ulusal kimlik, kadın üye sayısı, bağımsız üyeler, yaş ve eğitim seviyesi göstergelerini yönetim kurulu yapısı değişkenleri olarak; Tobin Q ve özsermaye kârlılığını da finansal performans göstergeleri olarak belirlemiştir. Yapılan analiz sonucunda yönetim kurulunun çeşitliliği ile finansal performans arasında pozitif ilişki tespit etmiştir.

Aygün, Taşdemir ve Çavdar (2010), tarafından yapılan çalışmada, yönetim kurulu büyüklüğünün banka performansına olan etkisi incelenmiştir. 2006–2008 dönemini kapsayan çalışmada, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda işlem gören özel sermayeli ve kamu sermayeli 12 mevduat bankası analize dâhil edilmiştir. Analiz neticesinde yönetim kurulunun büyüklüğü ile banka kârlılıkları arasında negatif ve

istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar tespit edilmiştir. Buna karşın piyasa bazlı gösterge olarak kullanılan Tobin's q performans ölçütü ile yönetim kurulu büyüklüğü arasında pozitif ve anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Analiz sonucunda ayrıca, bankaların halka açıklık oranı ile kârlılıkları arasında pozitif; banka risklilik göstergeleri ile finansal performansları arasında ise negatif bir ilişkinin olduğu ortaya koyulmuştur.

Özatac (2011) çalışmasında, bankaların aktif kârlılığı ile yönetim kurulunda ve üst yönetimde kadın üyelerin yer alması arasındaki ilişkiyi, 2005-2008 dönemi içerisinde 16 bankayı baz alarak incelemiştir. Analiz neticesinde, yönetim kurulunda ve üst yönetimde yer alan kadın üye sayısı ile aktif kârlılıkları arasında herhangi bir ilişki tespit edilememiştir.

Güdük (2012), yönetim kurulu yapısı ve performans ilişkisini Türk bankacılık sektöründe incelemiştir. Çalışmada borsaya kote olmuş 16 bankanın 2005-2011 dönemine ait verileri analiz edilmiştir. Aktif getirisi ve özkaynak getirisi performans göstergesi olarak kullanılmıştır. Yönetim kurulu büyüklüğü, yabancı ortağın varlığı, borsaya açık sermaye oranı ve en büyük hissedarın pay oranı yönetim kurulu değişkenleri olarak alınmıştır. Analiz sonucunda yönetim kurulu değişkenlerinin banka performansını farklı yönlerde etkilediği tespit edilmiştir.

Doğan ve Yıldız (2013), yönetim kurulu büyüklüğünün bankaların finansal performanslarını olan etkisini araştırmışlardır. Borsa İstanbul'a kote olmuş 12 bankanın 2005-2010 dönemine ait veriler analiz edilmiştir. Performans ölçütü olarak ROA, ROE ve Tobin's Q oranları kullanılmıştır. Analiz sonucunda yönetim kurulu büyüklüğü ile muhasebe bazlı performans ölçütleri ROA ve ROE arasında anlamlı ve negatif bir ilişki tespit edilmiştir. Yönetim kurulu büyüklüğü ile piyasa bazlı performans ölçütü Tobin's Q arasında anlamlı olmayan negatif bir ilişki belirlenmiştir. ROA ve ROE ile halka açıklık oranı arasında pozitif bir ilişki tespit edilmesine rağmen, şube ve risk başına çalışan sayısı ile ROA ve ROE arasında negatif ilişki tespit edilmiştir.

2. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Veri Seti

Çalışmada, bankaların yönetim kurulu yapılarının finansal performansa olan etkisini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bankaların, yönetim kurulu yapılarının finansal performansa olan etkisi analiz edilip yorumlanmıştır. Konu kapsamında ulusal ve özellikle uluslararası literatürde, yönetim kurulu yapısının performansı olumlu ya da olumsuz yönde etkilediğini ortaya koyan birçok çalışma söz konusudur. Bu doğrultuda çalışmada, Türkiye bankacılık sektöründe faaliyet gösteren ve BIST'de işlem gören bankaların yönetim kurulu yapılarının finansal performans ile olan ilişkisini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Türkiye bankacılık sistemi içerisinde yapılacak analiz neticesinde elde edilecek olan bulguların, literatürde hangi görüşü destekler nitelikte olduğu ortaya koyulacaktır. Ayrıca çalışma, hissedarlara, yöneticilere ve diğer tüm paydaşlara

ileriye yönelik politikalarını oluşturmada rehberlik etmeyi ve tüm paydaşların kendileri açısından değerlendirme yapabilmelerini amaçlamaktadır.

Çalışmanın uygulama kısmında, Türkiye’de faaliyet gösteren ve Borsa İstanbul’a kote olmuş 16 bankanın yönetim kurulu yapılarının finansal performansa olan etkisi, 2007-2014 dönemi kapsamında incelenmiştir. İncelemeye dâhil edilen bankalar, bankacılık sektörünün 2014 yılı itibarıyla toplam 1.888.308 Milyon TL olan aktif büyüklüğünün, yaklaşık %75.19’ünü temsil ederken; 1.057.638 Milyon TL olan toplam mevduat miktarının da yaklaşık %76.98’ini temsil etmektedir. Dolayısıyla, analiz kapsamında incelenen bankaların sektörün büyük çoğunluğunu temsil ettiği söylenebilir. Çalışma kapsamında analize dâhil edilen bankalar aşağıdaki Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1: Analiz Kapsamında İncelenen Bankalar ve Kodları

BIST Kodu	Banka Adı
1. AKBNK	Akbank T.A.Ş.
2. ALBRK	Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.
3. ALNTF	Alternatifbank A.Ş.
4. ASYAB	Asya Katılım Bankası A.Ş.
5. DENIZ	Denizbank A.Ş.
6. FINBN	Finansbank A.Ş.
7. GARAN	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
8. HALKB	Türkiye Halk Bankası A.Ş.
9. ISATR	Türkiye İş Bankası A.Ş.
10. KLNMA	Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.
11. SKBNK	Şekerbank T.A.Ş.
12. TEBNK	Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
13. TEKST	ICBC Turkey Bank Anonim Firmayı (Tekstil Bankası A.Ş.)
14. TSKB	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
15. VAKBN	Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.
16. YKBNK	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

Kaynak: www.borsaistanbul.com

Çalışmada yönetim kurulu yapısı; yönetim kurulu tecrübesi, ulusal çeşitlilik (yabancı üye sayısı), yönetim kurulu büyüklüğü, bağımsız üye sayısı, yönetim kurulundaki kadın üye sayısı, başka sektörlerden bankacılık sektörüne geçiş yapan yönetim kurulu üye sayısı, yönetim kurulunda işletme ya da iktisat eğitimi almış üye sayısı, lisansüstü eğitim düzeyine sahip yönetim kurulu üye sayısı ve komite sayısı değişkenleri kullanılarak analiz edilmiştir. Finansal performansı ölçmek için, Tobin’s Q, aktif kârlılık (ROA) ve özsermaye kârlılığı (ROE) değişkenleri kullanılmıştır. Ayrıca finansal performansı etkilediği düşünülen finansal kaldıraç oranı ve firma büyüklüğü de kontrol değişkenleri olarak analize dâhil edilmiştir. Çalışmada kullanılan değişkenler ve hesaplama şekilleri aşağıdaki Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2: Kullanılan Değişkenler

Bağımlı Değişkenler			
Değişken	Hesaplama Şekli	Sem.	Literatür
Aktif kârlılık	Net Kâr / Toplam Varlıklar	ROA	Zulkaflı ve Samad (2007), Rowe, Shi ve Wang (2011), Pathan ve Faff (2012), Romano, Ferretti ve Rigolini (2012), Bino ve Tomar (2012).
Özsermaye Kârlılığı	Net Kâr / Özsermaye	ROE	Ararat vd. (2010), Rachdi ve Ben Ameer (2011), Rowe, Shi ve Wang (2011), Pathan ve Faff (2012), Romano, Ferretti ve Rigolini (2012), Bino ve Tomar (2012), Gündük (2012), Doğan ve Yıldız (2013).
Tobin's Q	(Piyasa Değeri+Toplam Borç) / Toplam Varlıklar	TQ	Zulkaflı ve Samad (2007), Ararat vd. (2010), Aygün, Taşdemir ve Çavdar (2010), Adams ve Mehran (2012), Pathan ve Faff (2012), Doğan ve Yıldız (2013), Sun ve Liu (2014).
Bağımsız Değişkenler			
Yönetim Kurulu Üye Sayısı	Yönetim kurulunda bulunan üyelerin sayısı	YKÜS	Adams ve Mehran (2005), Alonso ve Gonzalez (2006), Zulkaflı ve Samad (2007), Staikouras ve diğerleri (2007), Cheng ve diğerleri (2008), Pathan (2009), Agoraki, Delis ve Staikouras (2009), Ararat vd. (2010), Aygün, Taşdemir ve Çavdar (2010), Rachdi ve Ben Ameer (2011), Tanna ve diğerleri (2011), Adams ve Mehran (2012), Pathan ve Faff (2012), Romano, Ferretti ve Rigolini (2012), Bino ve Tomar (2012), O'Sullivan, Hassan ve Mamun (2013), Dhouibi (2013), Mathew (2013), Rachdi, Trabelsi ve Trad (2013), Doğan ve Yıldız (2013).
Kadın Üye Sayısı	Yönetim kurulunda bulunan kadın üyelerin sayısı	KÜS	Ararat vd. (2010), Özatac (2011), Pathan ve Faff (2012), Wachudi (2012), Wu ve Truong (2013), Berger, Kick ve Schaeck (2013).
Bağımsız Üye Sayısı	Yönetim kurulunda bulunan bağımsız üyelerin sayısı	BÜS	Pathan (2009), Ararat vd. (2010), Rachdi ve Ben Ameer (2011), Pathan ve Faff (2012), Mehran (2012), Dhouibi (2013), Rachdi, Trabelsi ve Trad (2013).
İşletme veya İktisat Eğitimi	Yönetim kurulunda işletme veya iktisat eğitimi alan üyelerin sayısı	İİÜS	Yazar tarafından belirlendi
Lisansüstü Eğitim	Yönetim kurulunda lisansüstü eğitim düzeyine sahip üyelerin sayısı	LEÜS	Ararat vd. (2010), Berger, Kick ve Schaeck (2013).
Ulusal Çeşitlilik	Yönetim kurulunda yabancı üyelerin sayısı	YÜS	Yazar tarafından belirlendi
Komite	Yönetim kurulu bünyesinde kurulan komite sayısı	KS	Romano, Ferretti ve Rigolini (2012), Sun ve Liu (2014).
Yönetim Kurulu Tecrübesi	Yönetim kurulundaki üyelerin görev sürelerinin ortalaması	YKT	Sun ve Liu (2014)

Tablo 2'nin Devamı			
Sektör Tecrübesi	Yönetim kurulunda farklı sektörlerden bankacılık sektörüne geçiş yapan üye sayısı	ST	Yazar tarafından belirlendi
Kontrol Değişkenleri			
Finansal Kaldıraç	$\frac{\text{Toplam Borçlar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$	FK	Drakos ve Bekiris (2010), Rowe, Shi ve Wang (2011), Fauzi ve Locke (2012), Soedarmonoa, Machrouhb ve Tarazic (2013), Taghizadeh ve Saremi (2013).
Toplam Varlıklar	Log (Toplam Varlıklar)	TV	Forssbäck (2011), Zhang, Wang ve Qu (2012), Niu (2012), Taghizadeh ve Saremi (2013), Nguyen (2013), Cubillas ve Gonzalez (2014), Prabha ve Wihlborg (2014).

Bankaların yönetim kurulu yapısı ve finansal performans değişkenlerine dair veriler, firmaların yıllık finansal tablolarından elde edilmiştir. Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Türkiye Bankalar Birliği (TBB) ve Borsa İstanbul (BIST) internet sitelerinde yer alan faaliyet raporları, bağımsız denetim raporları ve finansal tablolardan elde edilmiştir.

3. Araştırmanın Özgün Değeri / Katma Değeri

Türkiye bankacılık sektöründe yönetim kurulu yapılanmasının finansal performansa olan etkisini belirlemek için yapılan bu çalışma, birçok açıdan özgün değere sahip olmakla birlikte literatüre de katkı sağlamaktadır. Çalışmanın literatüre olan katkısı ve bu doğrultuda oluşan özgün değeri aşağıdaki şekilde açıklamak mümkündür;

- Türkçe literatürde, firmaların yönetim kurulu yapılarının finansal performansa olan etkisinin incelendiği birtakım çalışmalar söz konusudur (Doğan ve Yıldız (2013), Güdük (2012), Aygün, Taşdemir ve Çavdar (2010), Ararat vd. (2010)). Ancak yabancı literatür baz alındığında niceliksel olarak ulusal literatürde çok az sayıda araştırmanın olduğu açıktır. Ayrıca yapılan ampirik çalışmalar değerlendirildiğinde, Türkçe literatürde bankacılık sektörü üzerine yapılan incelemelerin yetersiz olduğu görülmüştür. Bu açıdan yapılan çalışma ile ulusal literatüre katkı sağlanmıştır.
- Çalışma hissedarlara, banka yöneticilerine ve yatırımcılara faydalı bilgiler sağlayacaktır. Ayrıca hissedarlar (genel kurul) açısından bu çalışma, bankaların yönetim kurulu yapılarını oluşturulurken, hangi faktörlerin dikkate alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla çalışma paydaşların faydalarını maksimize edebilmeleri için yol gösterici niteliktedir.
- Çalışma, bankaların güvenli ve etkin bir işleyişe sahip olabilmesi, politikalarını belirleyebilmesi ve finansal performansı artırabilmesi için gerekli yapılanmanın nasıl olması gerektiği konusunda katkı sağlamaktadır.
- Yatırımcılar açısından ise, çalışacakları ve yatırım yapacakları bankanın finansal ve yönetsel olarak güçlü olup olmadığı konusunda faydalı bilgiler sunmaktadır.

Paydaşlar açısından sayılan bu faydalar dikkate alındığında tez çalışması, nitelik ve etkinlik anlamında ayrıca önem arz etmektedir.

- Dolayısıyla çalışma, ileriye yönelik politikalarını oluşturmada bankalara rehberlik edecek, yönetici, ortaklar ve diğer tüm paydaşların da kendileri açısından değerlendirme yapabilmelerine imkân tanıyacaktır.
- Ayrıca çalışmada, performansı ölçmek için kullanılacak ve analiz edilecek bağımlı ve bağımsız değişkenlerin önceki çalışmalardan, üç ayrı ekonometrik model oluşturmak suretiyle daha kapsamlı ve farklı olması, çalışmanın literatüre yapacağı bir diğer özgünlüğü ve katkısı ifade etmektedir.

4. Araştırmanın Kısıtları

Çalışmanın uygulama kısmında kullanılan bağımlı değişkenlerden Tobin's Q piyasa bazlıdır. Bu nedenle çalışmanın kapsamı, Türk bankacılık sisteminde 2014 yılsonu itibariyle faaliyet gösteren 51 banka içerisinde Borsa İstanbul'a kote olmuş ve pay senetleri devamlı olarak işlem görmüş 16 banka ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca uygulama aşamasında incelenen dönem 8 yıl (2007-2014) olarak belirlenmiştir. Bu durumun sebebi öncelikle, çalışmanın bağımsız değişkeni konumunda olan yönetim kurulu yapısına dair verilerin elde edilmesinde yaşanan sorundur. Bu sorun, bankaların 2007 öncesi bağımsız denetim raporlarındaki yetersizlikten kaynaklanmaktadır. Bir diğer sebep ise, analiz dönemi içerisinde gerçekleşen 2008 küresel krizinin etkilerini daha doğru değerlendirebilmek için uygulamanın başlangıç yılı 2007 olarak belirlenmiştir.

5. Araştırmanın Yöntemi

Yönetim kurulu yapısının finansal performansa olan etkisinin ortaya çıkarılması doğrultusunda çalışmada, Stata 11 ve Eviews 9 istatistik programları kullanılarak panel regresyon veri analiz yöntemi gerçekleştirilmiştir. Ekonometrik veya istatistiksel analizler incelendiğinde, ekonomik ilişkilerin araştırıldığı analizlerin zaman serisi, yatay kesit verileri ya da ikisinin karması olan panel veri analizi baz alınarak yapıldığı görülmektedir. Zaman boyutuna sahip yatay kesit verilerin, diğer bir ifadeyle panel verilerin kullanılarak oluşturulan panel veri modelleri vasıtasıyla ekonomik ilişkilerin tahmin edilmesi yöntemine "panel veri analizi" denilmektedir. Panel veri analiz yöntemi, zaman serisi analizi ile yatay kesit verilerini birleştirmektedir. Diğer bir deyişle panel veri analizi, kesitlere ilişkin verilerin zaman serileri ile birleştirilerek tek bir formda eş zamanlı olarak değerlendirilmesi esasına dayanmaktadır (Yerdelen Tatoğlu, 2012: 4).

6. Araştırmanın Bulguları ve Değerlendirilmesi

Yönetim kurulu yapısının finansal performansa etkisini belirlemeye ilişkin gerçekleştirilen panel regresyon veri analizi sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda yapılan değerlendirmeler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir. Panel veri analizi kapsamında öncelikle, analizde kullanılan değişkenlere dair tanımlayıcı istatistiklere yer verilmiştir. Sonrasında ise sırasıyla korelasyon analizi,

birim kök testi, F testi, Breusch-Pagan LM testi, Breusch-Pagan/Cook-Weisberg testi, Woolridge otokorelasyon testi ve model tahmin sonuçlarına değinilmiştir. Bu doğrultuda Tablo 3'te analizlerde kullanılan bağımlı, bağımsız ve kontrol değişkenlerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler yer almaktadır.

Tablo 3: Tanımlayıcı İstatistikler

Değişken	Ort.	En Yüksek	En Küçük	Stan. Sap.	Çarpıklık	Baskıklık	Gözlem Sayısı
TQ	1.05	1.71	0.90	0.11	0.00	0.00	128
ROA	0.01	0.05	-0.05	0.01	0.00	0.00	128
ROE	0.14	0.33	-0.45	0.07	0.00	0.00	128
YKT	5.06	12.67	1	2.31	0.00	0.00	128
YÜS	2.57	10	0	2.84	0.00	0.00	128
YKÜS	9.78	14	6	1.91	0.47	0.65	128
BÜS	1.07	5	0	1.40	0.00	0.44	128
KÜS	0.74	3	0	0.85	0.00	0.44	128
ST	4.90	10	0	2.07	0.59	0.63	128
İİÜS	7.11	12	3	2.07	0.48	0.26	128
LEÜS	4.68	12	1	2.40	0.00	0.01	128
KS	6.02	18	1	3.10	0.00	0.00	128
FK	0.87	0.94	0.44	0.06	0.00	0.00	128
TV	23.99	26.34	20.53	1.46	0.14	0.00	128

Tabloda; Tobin's Q (TQ), Aktif Kârlılık (ROA), Özsermaye Kârlılığı (ROE), Yönetim Kurulu Tecrübesi (YKT), Yabancı Üye Sayısı (YÜS), Yönetim Kurulu Üye Sayısı (YKÜS), Bağımsız Üye Sayısı (BÜS), Kadın Üye Sayısı (KÜS), Sektör Tecrübesi (ST), İşletme veya İktisat Eğitimi Almış Üye Sayısı (İİÜS), Lisansüstü Eğitime Sahip Üye Sayısı (LEÜS), Komite Sayısı (KS), Finansal Kaldıraç (FK) ve Toplam Varlıklar (TV) ile gösterilmektedir.

Tablo 3'te görüldüğü üzere, bankaların finansal performanslarını ve yönetim kurulu yapısını temsil eden değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler, farklılık göstermektedir.

Finansal performans ölçümünde kullanılan değişkenlerden biri olan Tobin's Q (TQ) değeri açısından sonuçlar değerlendirildiğinde, analiz dönemi itibariyle TQ değerleri ortalama 1.05 olarak gerçekleşmiştir. Ortalama TQ değerinin 1,00'den büyük olması, bankalarca kaynakların verimli olarak kullanıldığı, yöneticilerin bankayı etkin yönettiği ve yatırımların üzerinde getiri sağlandığını göstermektedir. Diğer taraftan TQ değerleri standart sapma açısından değerlendirildiğinde yıllar itibariyle önemli değişkenlik göstermediğini söylemek mümkündür. Analiz dönemi ve analize dâhil edilen bankalar itibariyle TQ değeri maksimum 1.71 değerini alırken, minimum ise 0.90 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çalışmada finansal performans ölçümünde kullanılan bir diğer bağımlı değişkeni ROA kapsamında sonuçlar incelendiğinde, analiz dönemi itibariyle ROA değerleri ortalama 0.01 olarak gerçekleşmiştir. ROA, standart sapma açısından incelendiğinde, çalışmada kullanılan tüm değişkenler arasında en az değişkenlik gösteren diğer bir ifadeyle standart sapması en düşük olan değişkendir. Bankaların ROA değerlerinde yıllar itibariyle önemli bir değişkenlik yaşandığını söylemek mümkün değildir. Analiz dönemi ve analize dâhil edilen bankalar itibariyle ROA,

maksimum 0.05 değerini alırken, minimum ise -0.05 seviyesinde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bankaların genel olarak aktif yönetiminde başarılı olduklarını söylemek mümkündür. Bunun yanı sıra ilgili dönemde bankacılık sektörünün aktif kârlılığa sahip olduğu ancak bu oranın düşük olmakla birlikte değişkenliğinin de az olduğu söylenebilir.

ROE bağımlı değişkeni incelendiğinde, analiz dönemi itibariyle ROE değerleri ortalamasının 0.14 olduğu belirlenmiştir. Analiz dönemi ve analize dâhil edilen bankalar itibariyle ROE, maksimum 0.33 değerini alırken, minimum ise -0.45 seviyesinde gerçekleşmiştir. ROE, standart sapma açısından incelendiğinde ise, yıllar itibariyle önemli bir değişkenlik yaşanmamakla birlikte 0.07 olarak gerçekleşmiştir. Banka hissedarları tarafından konulan özsermayenin verimli kullanıldığı ve kâr elde edildiği belirlenmiştir. Buna ek olarak banka yöneticilerinin elde edilen kârlılık sonrasında hissedarların gözünde verimli ve başarılı olduklarını da söylemek mümkündür. Finansal performans değişkenleri bazında TQ değerinin, özsermaye kârlılığına ve aktif kârlılığa göre daha yüksek olduğu ve bankaların kaynaklarını verimli olarak kullandığı, etkin yönetildiği ve yatırımların üzerinde kazanç sağladığı tespit edilmiştir.

Çalışmada bankaların yönetim kurulu yapısını temsil eden bağımsız değişkenlere ilişkin değerlerde ortaya çıkan istatistikî değerler genel olarak incelendiğinde;

Borsa İstanbul'da işlem gören bankalarda yönetim kurulu üye sayısının ortalama 9.78, bağımsız üye sayısının 1.07, yabancı üye sayısının 2.57, kadın üye sayısının ise 0.74 olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda yönetim kurullarında bağımsızlık düzeyinin düşük olduğu ve kadınların yönetim kurulunda temsil edilme düzeylerinin çok düşük seviyede olduğu ifade edilebilir. İncelenen dönem itibariyle yönetim kurulu yapısını ifade eden değişkenler arasında yabancı üye sayısı ve komite sayısı standart sapma değerlerinde önemli sayılabilecek düzeyde değişkenlik yaşandığı söylenebilir.

Finansal kaldıraç kontrol değişkenine ilişkin değerler incelendiğinde, analiz dönemi kapsamında yıllar itibariyle bankaların toplam borçlarının toplam varlıklar içerisindeki payının %87 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Dolayısıyla bankaların finansman kararları açısından özsermaye yerine yabancı kaynak yolunu tercih ettiğini söylemek mümkündür. Diğer bir deyişle, bankaların temel kaynağı olan mevduatları doğrultusunda, finansman kararlarını yabancı kaynaklardan yana kullandıklarını söylemek mümkündür.

Çalışmanın iki kontrol değişkeninden biri olan firma büyüklüğü değişkenine ilişkin değerler analiz edildiğinde, ortalama değer 23.99 olarak tespit edildiği görülmektedir. TV değerleri standart sapma açısından değerlendirildiğinde ise bu değer 1.46 olarak gerçekleştiği belirlenmiştir. Uç değerler açısından TV değerleri incelendiğinde ise maksimum değer 26.34, minimum değer ise 20.53 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Analiz dönemi kapsamında bankaların sahip oldukları

toplam varlıkları açısından önemli bir değişkenliğin olmadığı ve yeterli seviyede varlığa sahip oldukları söylenebilmektedir.

Tanımlayıcı istatistikler tablosunda yer alan Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerleri veri setini oluşturan değişkenlerin normal dağılıma sahip olup olmadığını göstermektedir. Çarpıklık ve basıklık katsayısı normal dağılımda 0'dır. Verilerin normal dağılıma sahip olabilmesi için bu değerlerin (-1, +1) aralığında olması beklenmektedir (Genceli, 2006 ve Can, 2014). Ancak Tablo 4'te görüldüğü üzere analize dâhil edilen değişkenlere ilişkin verilerin bazılarının kritik değer olan 0'dan büyük olduğu, dolayısıyla analizdeki değişkenlerin tamamının normal dağılıma sahip olmadığı söylenebilir.

Tablo 4'te bankalara ilişkin değişkenler arasındaki korelasyon ilişkilerinin kuvveti, t istatistik değerleri ve olasılık değerleri sunulmaktadır. Bağımsız değişkenler arasındaki korelasyon ilişki katsayısının ($r > \%75$) olması, çoklu doğrusal bağlantı sorununa neden olmaktadır (Albayrak, 2005: 109). Değişkenlerden en az birisinin normal dağılıma uymadığı durumlarda korelasyon ilişkisi, Spearman korelasyon analizi ile araştırılmaktadır. Bu doğrultuda korelasyon analiz sonuçları incelendiğinde, bağımsız değişkenler arasında kritik değer üzerinde ve çoklu doğrusal bağlantı problemine neden olabilecek herhangi bir korelasyon ilişkisi tespit edilmemiştir.

Tablo 4: Spearman Korelasyon Analiz Sonuçları

Korelasyon t-İstatistiği Olasılık	ROE	ROA	TQ	FK	TV	BUS	IUS	KS	KUS	LEUS	ST	YKT	YKUS	YUS
ROE	1.000 ---- ----													
ROA	0.809 15.471 0.000	1.000 ---- ----												
TQ	0.465 5.902 0.000	0.537 7.158 0.000	1.000 ---- ----											
FK	0.208 2.397 0.018	-0.276 -3.230 0.001	-0.156 -1.775 0.078	1.000 ---- ----										
TV	0.327 3.887 0.000	0.123 1.392 0.166	0.024 0.280 0.779	0.398 4.870 0.000	1.000 ---- ----									
BUS	-0.264 -3.075 0.002	-0.389 -4.740 0.000	-0.234 -2.706 0.007	0.323 3.843 0.000	0.054 0.608 0.543	1.000 ---- ----								
IUS	0.173 1.980 0.049	0.032 0.364 0.716	0.025 0.290 0.771	0.378 4.597 0.000	0.271 3.170 0.001	0.208 2.395 0.018	1.000 ---- ----							
KS	0.064 0.721 0.471	-0.056 -0.631 0.528	0.138 1.575 0.117	0.218 2.514 0.013	0.296 3.478 0.000	0.118 1.342 0.181	0.163 1.858 0.065	1.000 ---- ----						
KUS	-0.213 -2.449 0.0157	-0.271 -3.166 0.001	-0.238 -2.759 0.006	0.053 0.606 0.545	0.136 1.550 0.123	0.232 2.682 0.008	0.307 3.633 0.000	-0.133 -1.510 0.133	1.000 ---- ----					
LEUS	0.094 1.060 0.291	0.026 0.301 0.763	0.106 1.202 0.231	0.137 1.555 0.122	-0.049 -0.558 0.577	-0.050 -0.571 0.568	0.516 6.766 0.000	0.027 0.308 0.758	0.037 0.417 0.677	1.000 ---- ----				
ST	0.026 0.296 0.767	-0.022 -0.252 0.801	0.173 1.973 0.050	0.205 2.358 0.019	0.204 2.346 0.020	0.034 0.386 0.700	0.489 6.307 0.000	0.351 4.212 0.000	0.252 2.934 0.004	0.414 5.110 0.000	1.000 ---- ----			
YKT	0.118 1.339 0.182	0.042 0.478 0.633	0.092 1.045 0.297	0.013 0.156 0.875	0.054 0.616 0.538	-0.001 -0.013 0.989	0.105 1.193 0.234	0.118 1.337 0.183	0.081 0.918 0.360	0.077 0.877 0.382	-0.068 -0.768 0.443	1.000 ---- ----		
YKUS	0.143 1.628 0.106	-0.010 -1.592 0.902	-0.140 3.684 0.113	0.311 3.161 0.000	0.271 1.829 0.002	0.160 1.829 0.069	0.678 10.367 0.000	0.056 0.632 0.528	0.368 4.453 0.000	0.571 7.811 0.000	0.459 5.805 0.000	-0.082 -0.927 0.355	1.000 ---- ----	
YUS	0.090 1.018 0.310	-0.112 -1.269 0.206	0.041 0.465 0.642	0.329 3.922 0.000	0.157 1.790 0.075	0.040 0.452 0.651	0.565 7.694 0.000	0.151 1.719 0.088	0.219 2.519 0.013	0.613 8.720 0.000	0.605 8.545 0.0000	0.097 1.098 0.273	0.616 8.786 0.000	1.000 ---- ----

Yapılan analizlerin istatistiksel olarak güvenilir olabilmesi için zaman serisinin birim kökten arındırılması gerekmektedir (Yerdelen Tatoğlu, 2012: 51-53). Bunun için birim kök içeren değişkenlerin zaman serilerinin birinci ve gerektiğinde ikinci dereceden farkı alındıktan sonra yapılan birim kök testleri sonrasında, analizde kullanılan ve durağan olmayan bütün verilerin en az bir testte durağan olduğu ve birim kök bulunmadığı anlaşılmıştır. Yapılan testler sonrasında serilerin durağan olduğunu gösteren birim kök testi sonuçları aşağıdaki Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5: Birim Kök Testi Sonuçları

Değişken	Sabitli						Sabitli/Trendli					
	Levin, Lin ve Chu t						Levin, Lin ve Chu t					
	Düzyey I(0)		Düzyey I(1)		Düzyey I(2)		Düzyey I(0)		Düzyey I(1)		Düzyey I(2)	
T	P	P	P	T	P	T	P	P	P	T	P	
TQ	4.973	1.000	-12.664	0.000***			-12.672	0.000***				
ROA	-2.559	0.005***					-9.646	0.000***				
ROE	0.752	0.774	-14.589	0.000***			-16.927	0.000***				
YKT	-2.410	0.008***					-3.118	0.000***				
YÜS	-1.458	0.072*					-4.937	0.000***				
YKÜS	-2.367	0.009***					0.307	0.620	-11.783	0.000***		
BÜS	-0.866	0.193	0.071	0.528	-6.704	0.000***	-0.677	0.249	-6.945	0.000***		
KÜS	1.325	0.907	-2.695	0.003***			-3.113	0.000***				
ST	-2.403	0.008***					-5.786	0.000***				
İÜS	-0.265	0.395	-4.373	0.000***			-5.526	0.000***				
LEÜS	1.108	0.866	-30.858	0.000***			-30.164	0.000***				
KS	0.368	0.643	-10.187	0.000***			1.1E+14	1.000	-15.861	0.000***		
FK	-5.145	0.000***					-8.731	0.000***				
TV	-0.081	0.467	-26.758	0.000***			-25.372	0.000***				
	Im-Peseran-Shin						Im-Peseran-Shin					
	Düzyey I(0)		Düzyey I(1)		Düzyey I(2)		Düzyey I(0)		Düzyey I(1)		Düzyey I(2)	
	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P
TQ	1.440	0.925	-7.294	0.000***			-1.644	0.050**				
ROA	0.967	0.833	-3.628	0.000***			-0.872	0.191	-3.059	0.001***		
ROE	1.545	0.938	-5.118	0.000***			-1.814	0.034**				
YKT	0.912	0.819	-1.413	0.078*			0.735	0.768	-1.262	0.103	-1.109	0.133
YÜS	0.899	0.815	-2.749	0.003***			-0.044	0.482	-1.664	0.048**		
YKÜS	1.921	0.972	-0.218	0.413	-6.078	0.000***	0.885	0.812	-1.541	0.061*		
BÜS	0.848	0.802	-0.023	0.490	-3.279	0.000***	0.563	0.713	-0.338	0.367	-1.215	0.112
KÜS	1.579	0.942	-0.897	0.184	-2.248	0.012**	0.564	0.713	-0.451	0.325	-0.389	0.348
ST	-0.044	0.482	-0.783	0.216	-5.516	0.000***	0.671	0.749	-0.973	0.165	-1.505	0.066*
İÜS	0.989	0.838	-1.771	0.038**			0.088	0.535	-0.299	0.382	-1.086	0.138
LEÜS	1.416	0.921	-3.383	0.000***			-0.834	0.202	-2.290	0.011**		
KS	1.029	0.848	-1.745	0.040**			-0.242	0.404	-1.034	0.150	-1.928	0.026**
FK	-0.951	0.170	-1.894	0.029**			0.463	0.678	-1.650	0.049**		
TV	3.428	0.999	-4.194	0.000***			-1.105	0.134	-1.284	0.099*		
	Fisher-ADF						Fisher-ADF					
	Düzyey I(0)		Düzyey I(1)		Düzyey I(2)		Düzyey I(0)		Düzyey I(1)		Düzyey I(2)	
	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P
TQ	15.541	0.993	115.251	0.000***			69.088	0.000***				
ROA	29.317	0.603	72.234	0.000***			54.221	0.008***				
ROE	20.122	0.949	78.213	0.000***			62.284	0.001***				
YKT	22.347	0.897	45.124	0.061*			18.739	0.969	60.816	0.001***		
YÜS	5.787	0.671	17.258	0.008***			11.498	0.320	43.029	0.000***		
YKÜS	17.062	0.518	22.738	0.064*			16.084	0.711	53.664	0.000***		
BÜS	6.044	0.913	5.476	0.484	46.194	0.000***	5.216	0.950	29.819	0.122	36.264	0.006***
KÜS	5.018	0.985	10.254	0.114	31.541	0.004***	8.255	0.875	25.955	0.100	22.983	0.114
ST	30.373	0.252	35.198	0.107	82.561	0.000***	23.626	0.597	48.823	0.008***		
İÜS	22.768	0.824	45.977	0.017**			31.154	0.4078	41.036	0.131	54.700	0.007***
LEÜS	15.213	0.953	45.758	0.018**			32.482	0.2553	74.895	0.000***		
KS	20.730	0.836	34.209	0.024**			30.695	0.1628	49.506	0.007***		
FK	44.133	0.075*					26.946	0.7203	68.794	0.000***		
TV	8.303	1.000	69.625	0.000***			51.910	0.0145**				

Not 1: ***, **, ve * sembelleri katsayıların sırasıyla %1, %5 ve %10 önem düzeylerinde anlamlı olduğunu göstermektedir.

Veriler durağan hale getirilip analize uygun oldukları belirlendikten sonra panel veri regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Bankaların yönetim kurulu yapısının finansal performansa olan etkisi kapsamında, finansal performansı temsil eden 3 bağımlı değişken analize dâhil edilmiştir. Bu doğrultuda çalışmada 3 farklı regresyon modeli oluşturulmuştur.

Yönetim kurulu yapısını ifade eden bağımsız değişkenler ile finansal performansı ifade eden ROE, ROA ve Tobin's Q bağımlı değişkenleri arasındaki ilişkiye yönelik olarak gerçekleştirilen panel veri regresyon modellerinde havuzlanmış (klasik) model, sabit etkiler ya da rassal etkiler modellerinden hangisinin kullanılacağına, F testi, Breusch-Pagan LM ve Hausman testleri uygulanarak karar verilmiştir.

F testi, panel veri modellerinde havuzlanmış modelin geçerliliğini, diğer bir deyişle birim ve/veya zaman etkilerinin varlığını, verilerin birimlere göre farklılık gösterip göstermediğini ve sabit etkiler modeline ya da rassal etkiler modeline karşı havuzlanmış modelin uygun olup olmadığını test etmek için kullanılmıştır (Yerdelen Tatoğlu, 2012: 164). F testinin yanı sıra rassal etkiler modeline karşı havuzlanmış etkiler modelinin uygun olup olmadığını test etmek için Breusch-Pagan LM testi kullanılmıştır (Breusch ve Pagan, 1980: 246). Panel veri modellerinde tahminciler arasında seçim yapabilmeyi olanaklı hale getiren Hausman testi yardımıyla, yapılan testler neticesinde belirlenen birim ve/veya zaman etkileri doğrultusunda, bu etkilerin sabit mi yoksa rassal mı olduğuna karar verilmiştir. Analiz sonuçları aşağıda Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 6: Tahmin Modeli Seçimi İçin Gerçekleştirilen Test Sonuçları

F Testi Sonuçları		
Model 1 (ROE)	F(15, 69) = 1.16	
	Prob > F = 0.3213	
Model 2 (ROA)	F(15, 69) = 4.24	
	Prob > F = 0.0000	
Model 3 (TOBİN'S Q)	F(15, 69) = 2.75	
	Prob > F = 0.0023	
Breusch-Pagan LM Testi Sonuçları		
Model 1		
	Var	Sd = sqrt (Var)
ROE	0.0039	0.0631
E	0.0029	0.0545
u	0	0
chibar2(01) = 0.00		Prob > chibar2 = 0.988
Model 2		
	Var	Sd = sqrt (Var)
ROA	0.0001	0.0100
E	0.0000	0.0068
u	0.0000	0.0054
chibar2(01) = 9.45		Prob > chibar2 = 0.002

Tablo 6'nın Devamı		
Model 3		
	Var	Sd=sqrt(Var)
TOBİN'S Q	0.0099	0.9964
E	0.0061	0.0782
u	0	0
chibar2(1) = 0.56		Prob > chibar2 = 0.454
Hausman Testi Sonuçları		
Model 2	chi2(11)	2.14
	Prob > chi2	0.9979
Model 3	chi2(11)	48.66
	Prob > chi2	0.0000

Tablo 6 incelendiğinde çalışma kapsamında, ROE esas alınarak oluşturulan model 1 için havuzlanmış etkiler modeli, ROA esas alınarak oluşturulan model 2 için rassal etkiler modeli ve Tobin's Q esas alınarak oluşturulan model 3 için ise sabit etkiler modeli kullanılarak tahminleme gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca çalışmada, zaman serilerinde değişen varyans sorununun tespitine ilişkin olarak Breusch-Pagan / Cook-Weisberg testi, Levene Brown ve Forsythe değişen varyans testi ve Wald testi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 7: Değişen Varyans Test Sonuçları

Model 1 (ROE)	Breusch-Pagan / Cook-Weisberg Testi Sonuçları	
	chi2(1)	128.89
	Prob > chi2	0.0000
Levene Brown ve Forsythe Değişen Varyans Testi		
Model 2 (ROA)	$W_0 = 2.36$	Pr > F = 0.0072
	$W_{50} = 0.85$	Pr > F = 0.6180
	$W_{10} = 2.36$	Pr > F = 0.0072
Wald Testi		
Model 3 (TOBİN'S Q)	chi2(16)	694.25
	Prob > chi2	0.0000

Tablo 7 analiz sonuçları incelendiğinde, ROE esas alınarak oluşturulan model 1'de, ROA esas alınarak oluşturulan model 2'de ve Tobin's Q esas alınarak oluşturulan model 3'te değişen varyans sorununun bulunduğu tespit edilmiştir.

Çalışmada, otokorelasyon sorununun var olup olmadığına ilişkin olarak Bhargava Franzini ve Narendranathan'ın ve Baltagi Wu'nun en iyi değişmez testi ve Wooldridge otokorelasyon testleri yapılmıştır.

Tablo 8: Otokorelasyon Test Sonuçları

Model 1	Wooldridge Otokorelasyon Testi	
	F(1, 15) = 1.611	Prob > chi2 = 0.2237
Model 2	Bhargava Franzini ve Narendranathan'ın ve Baltagi Wu'nun En İyi Değişmez Testi	
	Bhargava et al. Durbin-Watson = 1.1099	Baltagi_Wu LBI = 1.6267
	Wooldridge Otokorelasyon Testi	
Model 3	F(15,53) = 1.51	Prob > F = 0.1361

Tablo 8'de yer alan analiz sonuçları incelendiğinde, ROE esas alınarak oluşturulan model 1'de seriler arasında otokorelasyon problemi söz konusu iken, ROA esas alınarak oluşturulan model 2'de ve Tobin's Q esas alınarak oluşturulan model 3'te ise otokorelasyon probleminin söz konusu olmadığı belirlenmiştir.

Modellerdeki değişen varyans ve otokorelasyon sorunlarına karşı, Park (1967) tarafından geliştirilen "Uygun Genelleştirilmiş En Küçük Kareler (Feasible Generalized Least Squares, FGLS) dirençli tahmin yöntemi kullanılmak suretiyle problem giderilmiş ve modeller tahminlenmiştir. Elde edilen analiz sonuçları aşağıdaki Tablo 9'da gösterilmektedir.

Tablo 9: Tahmin Sonuçları

Değişkenler	Model 1 (ROE)				Model 2 (ROA)			
	Katsayı	Std. Hata	t ist.	P> t	Katsayı	Std. Hata	t ist.	P> t
YKT	0.0039	0.0037	1.07	0.300	0.0009	0.0006	1.54	0.123
YÜS	-0.0055	0.0087	-0.63	0.539	-0.0002	0.0009	-0.24	0.813
YKÜS	-0.0015	0.0043	-0.37	0.718	-0.0005	0.0010	-0.48	0.633
BÜS	0.0145	0.0063	2.29	0.037**	0.0018	0.0005	3.23	0.001***
KÜS	-0.0186	0.0097	-1.92	0.075*	-0.0017	0.0013	-1.32	0.187
ST	-0.0001	0.0024	-0.06	0.951	-0.0002	0.0007	-0.32	0.751
İİÜS	0.0018	0.0026	0.70	0.497	0.0002	0.0006	0.31	0.760
LEÜS	0.0002	0.0021	-0.11	0.917	0.0000	0.0006	0.04	0.970
KS	-0.0040	0.0015	-2.72	0.016**	-0.0006	0.0004	-1.43	0.151
FK	-0.0496	0.1270	-0.39	0.702	-0.0521	0.0272	-1.91	0.056*
TV	0.1377	0.1213	1.13	0.274	0.0222	0.0057	3.83	0.000***
(Sabit)	-0.070	0.0780	-0.09	0.929	0.0570	0.0220	2.59	0.010***
	Prob > F = 0.0000*** R-sqr. = 0.3228				Prob > F = 0.0000*** R-sqr. = 0.2679			

Tablo 9'un Devamı					
Değişkenler	Model 3 (Tobin's Q)				Not 1: ***, **, ve * simgeleri katsayıların sırasıyla %1, %5 ve %10 önem düzeylerinde anlamlı olduğunu göstermektedir. Not 2: Tabloda; Özsermaye Kârlılığı (ROE), Aktif Kârlılık (ROA), Robust Standart Error (R. Std. Err.), Dayanıklık Standart Hata (D. Std. Hata), Yönetim Kurulu Tecrübesi (YKT), Yabancı Üye Sayısı (YÜS), Yönetim Kurulu Üye Sayısı (YKÜS), Bağımsız Üye Sayısı (BÜS), Kadın Üye Sayısı (KÜS), Sektör Tecrübesi (ST), İşletme veya İktisat Eğitimi Almış Üye Sayısı (İİÜS), Lisansüstü Eğitime Sahip Üye Sayısı (LEÜS), Komite Sayısı (KS), Finansal Kaldıraç (FK) ve Toplam Varlıklar (TV) ile gösterilmektedir.
	Katsayı	Std. Hata	t ist.	P> t	
YKT	0.0037	0.0039	0.93	0.350	
YÜS	0.0011	0.0102	0.11	0.913	
YKÜS	0.0147	0.0083	1.76	0.079*	
BÜS	0.0029	0.0066	0.44	0.657	
KÜS	-0.0035	0.0152	-0.23	0.816	
ST	0.0011	0.0055	0.21	0.833	
İİÜS	0.0026	0.0063	0.42	0.671	
LEÜS	-0.0082	0.0051	-1.60	0.110	
KS	-0.0067	0.0049	-1.34	0.179	
FK	-1.2014	0.2409	-4.99	0.000***	
TV	-0.1661	0.0628	-2.64	0.008***	
(Sabit)	0.9315	0.1839	5.06	0.000***	
Prob > F = 0.0023*** R-sqr. = 0.1828					

Model 1'in anlamlılığını ifade eden F değeri, 0.000*** olarak tespit edilmiştir. Buna göre nihai model %99 güven düzeyinde anlamlıdır. Ayrıca modelde yer alan bağımsız değişkenler, ROE bağımlı değişkeninin %32.28'ini açıklamaktadır. Model 1'de yönetim kurulu yapısı ile ROE arasında 0.05 anlamlılık düzeyinde 2 değişken (bağımsız üye sayısı ve komite sayısı), 0.10 anlamlılık düzeyinde ise 1 değişken (kadın üye sayısı) ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Model 2 için sonuçlar incelendiğinde, modelin anlamlılığını ifade eden F değeri, 0.000*** çıkmıştır. Buna göre nihai model %99 güven düzeyinde anlamlıdır. Ayrıca modelde yer alan bağımsız değişkenler, ROA bağımlı değişkeninin %26.79'unu açıklamaktadır. Model 2'de yönetim kurulu yapısı ile ROA arasında 0.01 anlamlılık düzeyinde 1 değişken (bağımsız üye sayısı) ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Model 3 için yapılan panel veri regresyon analiz sonuçları incelendiğinde, modelin anlamlılığını ifade eden F değeri, 0.0023*** çıkmıştır. Buna göre nihai model %99 güven düzeyinde anlamlıdır. Ayrıca modelde yer alan bağımsız değişkenler, Tobin's Q bağımlı değişkeninin %18.28'ini açıklamaktadır. Model 3'te yönetim kurulu yapısı ile Tobin's Q arasında 0.10 anlamlılık düzeyinde 1 değişken (yönetim kurulu üye sayısı) ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Firmaların devamlılığının teminatı olarak kabul gören kurumsal yönetim, firmaların kötü yönetimlerine son vermek amacıyla ortaya çıkmış bir anlayıştır. Finansal krizlerin ve firma skandallarının arkasında yer alan sebeplerden birinin de kötü yönetim olduğu göz önüne alındığında, kurumsal yönetim kavramının önemi bir defa daha ortaya çıkmaktadır. Firmaların yatırım kararları ve finansal performansları kadar önemli bir kıstas haline gelen kurumsal yönetim kavramına, ulusal ve uluslararası alanda büyük önem verilmektedir. Kurumsal yönetimi benimsemiş ve

kaliteli kurumsal yönetim uygulamalarına sahip olan firmalar, kârlılıklarını maksimize edebilmekte ve hissedarlar açısından firmanın uzun vadedeki değerini arttırabilmektedir.

Kurumsal yönetimde, yapılan çalışmalar ve düzenlemeler doğrultusunda, uluslararası kurumsal yönetim yaklaşımlarında kabul gören 4 temel ilke söz konusudur. Bunlar; eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik (yönetim kurulu) ve sorumluluk (menfaat sahipleri) ilkeleridir. Bu ilkeler arasında firmalar için en önemli organ yönetim kuruludur. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi kurumlar tarafından yayınlanan kurumsal yönetim raporlarında da yönetim kurulu önemli bir yere sahiptir.

Yönetim kurulu firmayı temsil etmektedir, firmanın en üst düzeydeki yönetim organıdır, firmanın piyasa değerini maksimize etmek için çalışmaktadır. Ayrıca yönetim kurulu, firma yönetiminin tüm faaliyetlerinin izlenmesinde ve sonuçlarından sorumlu olduğu için hissedarlar ile diğer paydaşlar arasındaki dengeyi dikkate alarak görevlerini yerine getirmekle sorumludur.

Bu çalışmada, bankacılık sektöründe faaliyet gösteren ve pay senetleri Borsa İstanbul (BIST)'da işlem gören 16 bankanın 2007-2014 yılları arasındaki yönetim kurulu yapılarının, finansal performanslarına olan etkisi, panel regresyon analizi kapsamında "Uygun Genelleştirilmiş En Küçük Kareler (Feasible Generalized Least Squares, FGLS)" dirençli tahmin yöntemi kullanılarak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışmada bağımlı değişken konumunda olan ve finansal performansı temsil eden ROE, ROA ve Tobin's Q değerleri için 3 regresyon modeli oluşturulmuştur. Çalışmanın bağımsız değişkeni konumunda olan yönetim kurulu yapısı ise; yönetim kurulu tecrübesi, yabancı üye sayısı, yönetim kurulu üye sayısı, bağımsız üye sayısı, kadın üye sayısı, sektör tecrübesi, işletme veya iktisat eğitimi almış üye sayısı, lisansüstü eğitime sahip üye sayısı ve komite sayısı değişkenleri ile temsil edilmiştir. Diğer taraftan finansal performansı etkilediği düşünülen firma büyüklüğü ve finansal kaldıraç oranı da kontrol değişkenleri olarak analize dâhil edilmiştir.

Oluşturulan regresyon modelleri doğrultusunda yapılan analiz sonucunda, ROE bağımlı değişkeni esas alınarak oluşturulan Model 1'de, yönetim kurulu yapısını ifade eden değişkenlerden olan bağımsız üye sayısı ile finansal performans (ROE) arasında, 0.10 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Dolayısıyla, banka yönetim kurulunda bağımsız üye sayısı ve buna bağlı olarak bağımsızlık seviyesi arttıkça özsermaye kârlılığı da bundan pozitif anlamda etkilenmektedir. Bu sonuç, Ararat vd. (2010) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular ile benzerlik gösterirken; Pathan ve Faff (2012) ve Romano, Ferretti ve Rigolini (2012) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular ile farklı yönde sonuçlar içermektedir. Komite sayısı ile finansal performans (ROE) arasında, 0.05 anlamlılık düzeyinde negatif ilişki tespit edilmiştir. Bu bulgu,

Romano, Ferretti ve Rigolini (2012) tarafından elde edilen bulgular ile farklı yönde sonuçlar içermektedir. Kadın üye sayısı değişkeni ile finansal performans (ROE) arasında, 0.10 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve negatif bir ilişki tespit edilmiştir. Bu bulgu, Özatac (2011) ve Romano, Ferretti ve Rigolini (2012) tarafından yapılan çalışmalar ile farklı yönde sonuçlar içermektedir.

ROA bağımlı değişkeni esas alınarak oluşturulan Model 2’de ise, yönetim kurulu yapısını ifade eden değişkenler arasında sadece bağımsız üye sayısı ile finansal performans (ROA) arasında 0.01 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuç, Ararat vd. (2010) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular ile benzerlik gösterirken; Pathan ve Faff (2012) ve Romano, Ferretti ve Rigolini (2012) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular ile farklı yönde sonuçlar içermektedir.

Tobin’s Q bağımlı değişkeni esas alınarak oluşturulan Model 3’te elde edilen sonuçlar incelendiğinde, yönetim kurulu yapısını ifade eden değişkenler arasında sadece yönetim kurulu üye sayısı (yönetim kurulu büyüklüğü) ile finansal performans (Tobin’s Q) arasında 0.10 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif ilişki tespit edilmiştir. Bu bulgu, Adams ve Mehran (2005), Tanna ve diğerleri (2011), Adams ve Mehran (2012) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular ile benzerlik gösterirken, Staikouras ve diğerleri (2007), Cheng ve diğerleri (2008), Agoraki, Delis ve Staikouras (2009), Aygün, Taşdemir ve Çavdar (2010), Pathan ve Faff (2012), Doğan ve Yıldız (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda elde edilen bulgular ile farklı yönde bulgular içermektedir.

Yönetim kurulu yapısının finansal performansa olan etkisini ortaya çıkarabilmek amacıyla ROA, ROE ve Tobin’s Q esas alınarak oluşturulan modellerde sektör ve yönetim kurulu tecrübesi, işletme veya iktisat lisans eğitimine sahip üye sayısı, lisansüstü eğitim almış üye sayısı ve yabancı üye sayısı ile finansal performans arasında anlamlı herhangi bir ilişki tespit edilememiştir. Dolayısıyla banka yönetim kurullarında özellikle tecrübe ve eğitim düzeyinin etkisinin düşük olduğu ve finansal performansı etkilemediği ifade edilebilir.

Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda banka yönetim kurulu oluşturulurken, yönetim kurulu büyüklüğü ve kurulda bağımsız üyelerin yer alması önem arz etmektedir. Hissedarların, daha yüksek finansal performansa sahip olabilmek için kurulda daha fazla üyeye yer vermesi ve kurulun bağımsızlığını artırmaları gerekmektedir. Diğer taraftan yönetim kurulu bünyesinde oluşturulan komitelerin bankalara yüklemiş olduğu maliyetin üzerinde bir fayda sağlamadıkları söylenebilir. Dolayısıyla bankaların, maliyeti düşürebilmek ve finansal performansı artırabilmek için komite sayısını azaltma yoluna gitmeleri, yönetim kurulunun alacağı kararlar açısından doğru olacaktır. Ayrıca yönetim kurulu yapısı içerisinde kadın üyelerin varlığının, bankacılık sektöründe finansal performans açısından pozitif bir etki yaratmadığı söylenebilir. Dolayısıyla banka yönetim kurulu

oluşturulurken, bu durumun da dikkate alınması finansal performans anlamında önem arz etmektedir.

Banka paydaşlarını başta hissedarlar, yatırımcılar ve yöneticiler olmak üzere, müşteriler, toplum, düzenleyici kurumlar ve tedarikçiler olarak söylemek mümkündür. Türkiye bankacılık sektöründe yönetim kurulu yapılanmasının finansal performansa olan etkisini belirlemek için yapılan bu çalışma banka paydaşlarına faydalı bilgiler sunmakta ve yol gösterici nitelikte olmaktadır. Bu doğrultuda çalışma, hissedarlar açısından, bankaların yönetim kurulu yapılarını oluşturulurken, hangi faktörlerin dikkate alınması gerekliliği konusunda bilgi sunmaktadır. Yatırımcılar açısından, çalışacakları ve yatırım yapacakları bankanın finansal ve yönetsel olarak güçlü olup olmadığı konusunda faydalı bilgiler sunmaktadır. Yöneticiler açısından ise bankaların güvenli ve etkin bir işleyişe sahip olmalarında yardımcı olmaktadır. Dolayısıyla çalışma, ileriye yönelik politikalarını oluşturmada bankalara rehberlik edecek, yönetici, hissedarlar ve diğer tüm paydaşların da kendileri açısından değerlendirme yapabilmelerine imkân tanımaktadır.

Bankaların yönetim kurulu yapısının finansal performansa olan etkisinin araştırıldığı bu çalışma, veri setinin genişletilmesi, farklı ülkelerin finans sektörleri ile kıyaslanması, uygulama alanı olarak reel sektörün seçilmesi ve farklı yöntemlerin uygulanması ile sonraki çalışmalarca geliştirilebilir.

Kaynakça

- Adams, R. B. ve Mehran, H. (2005), Corporate Performance, Board Structure and its Determinants in the Banking Industry. *Working Paper*, Federal Reserve Bank of New York.
- Adams, R. B. ve Mehran, H. (2012), Bank Board Structure and Performance: Evidence for Large Bank Holding Companies. *J. Finan. Intermediation*, 21.
- Agoraki, M.E.K., Delis, M. D. ve Staikouras, P. K. (2009), The Effect of Board Size and Composition On Bank Efficiency. *European Financial Management Association Annual Meetings*.
- Albayrak, A. S. (2005), Çoklu doğrusal bağlantı halinde enküçük kareler tekniğinin alternatifi yanlı tahmin teknikleri ve bir uygulama. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (1), 105-107.
- Alonso, P. A. ve Gonzalez, E. V. (2006), Corporate Governance in Banking: The Role of Board of Directors. *Working Paper*, Universitat Autònoma de Barcelona, <http://selene.uab.es/dep-economia-empresa/documents/06-4.Pdf>, Erişim Tarihi: 03.05.2014.
- Ararat, M., Aksu, M. ve Çetin, A. T. (2010), Impact of board diversity on boards's monitoring intensity and firm performance: Evidence from the Istanbul stock exchange. *17th Annual Conference of The Multinational Finance Society*, New Jersey: Multinational Finance Society.

- Aygün, M., Taşdemir, A. ve Çavdar, E. (2010), Banka performansı üzerinde yönetim kurulu büyüklüğünün etkisi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 24 (3).
- Berger, A. N., Kick, T. ve Schaeck, K. (2013), Executive Board Composition and Bank Risk Taking. *Journal of Corporate Finance*, 28, 48-65.
- Bino, A. ve Tomar, S. (2012), Corporate governance and bank performance: Evidence from Jordanian banking industry. *Journal of Business Administration*, 8 (2), 353-372.
- Breusch T. ve Pagan A. (1980), The lagrange multiplier test and its applications to model specification in econometrics. *Review of Economic Studies*, 47 (1), 239-253.
- Cheng, S., Evans, J. H. ve Nagarajan, N. J. (2008), Board size and firm performance: the moderating effects of the market for corporate control. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 31.
- Cubillas, E. ve Gonzalez, F. (2014), Financial liberalization and bank risk taking: International evidence. *Journal of Financial Stability*, 11, 32-48.
- Dhouibi, R. (2013), Board of director's characteristics and bank's insolvency risk: Evidence from Tunisia. *Developing Country Studies*, 3 (4).
- Doğan, M. ve Yıldız, F. (2013), The Impact of the board of directors' size on the bank's performance: Evidence from Turkey. *European Journal of Business and Management*, 5 (6).
- Drakos, A. A. ve Bekiris, F. V. (2010), Endogeneity and the relationship between board structure and firm performance: A simultaneous equation analysis for the Athens stock Exchange. *Managerial And Decision Economics*, 31, 387-401.
- Ekadah, J. W. ve Mboya, J. (2012), Effect of board gender diversity on the performance of commercial banks in Kenya. *European Scientific Journal*, 8 (7), April Edition.
- Fauzi, F. ve Locke, S. (2012), Board structure, ownership structure and firm performance: A study of New Zealand listed-firms. *Asian Academy of Management Journal of Accounting and Finance*, 8 (2), 43-67.
- Fodelberg, L. ve Griffith, J. M. (2000), Control and bank performance. *Journal of Financial and Strategic Decisions*, 13 (3).
- Forsbæck, J. (2011), Ownership structure, market discipline and banks' risk-taking incentives under deposit insurance. *Journal of Banking & Finance*, 35, 2666-2678.

- Genceli, M. (2006), Some popular normality tests for univariate distributions. *Journal of Engineering and Natural Sciences Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi*, 4, 69-91.
- Güdük, A. (2012), *Relationship between the corporate board structure and performance: A research on the Turkish banking industry*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mathew, S. (2013), Board composition and risk-taking in UK firms. *European Financial Management Annual Conference*, ICMA Centre – Henley Business School, University of Reading, UK.
- Nguyen, T. (2013), The disciplinary effect of subordinated debt on bank risk taking. *Journal of Empirical Finance*, 23, 117–141.
- Niu, J. (2012), An empirical analysis of the relation between bank charter value and risk taking. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 52, 298– 304.
- O'Sullivan, J., Hassan, M. K. ve Mamun, A. (2013), The relationship between boards characteristics and risk-taking: Evidence from bank holding companies. *SWFA Conference*.
- Özatac, N. (2011), Gender diversity in board of directors and top Management: The case of Turkish bank. *AKTUALNII PROBLEMI EKONOMIKI*, 115, 311-319.
- Parks, R. (1967), Efficient estimation of a system of regression equations when disturbances are both serially and contemporaneously correlated. *Journal of the American Statistical Association*, 62 (318), 500–509.
- Pathan, S. (2009), Strong boards, ceo power and bank risk-taking. *Journal of Banking & Finance*, 33.
- Pathan, S. ve Faff, R. (2013), Does board structure in banks really affect their performance?, *Journal of Banking and Finance*, 37 (5).
- Prabha, A. ve Wihlborg, C. (2014), Implicit guarantees, business models and banks' risk-taking through the crisis: Global and European perspectives. *Journal of Economics and Business*, 76, 10-38.
- Rachdi, H. ve Ben Ameer, I. G. (2011), Board characteristics, performance and risk taking behaviour in Tunisian banks. *International Journal of Business and Management*, 6 (6).
- Rachdi, H., Trabelsi, M. A. ve Trad, N. (2013), Banking governance and risk: The case of Tunisian conventional banks. *Review of Economic Perspectives*, 13 (4).
- Romano, G., Ferretti, P. ve Rigolini, A. (2012), Corporate Governance and Performance in Italian Banking Groups. *International Conference Corporate Governance and Regulation: Outlining New Horizons for Theory and Practice*.

- Rowe, W., Shi, W. ve Wang, C. (2011), Board governance and performance of Chinese banks. *Banks and Bank Systems*, 6 (1).
- Soedarmonoa, W., Machrouhb, F. ve Tarazic, A. (2013), Bank competition, crisis and risk taking: Evidence from emerging markets in Asia. *Int. Fin. Markets, Inst. and Money*, 23, 196-221.
- Staikouras, P. K., Staikouras, C. K. ve Agoraki, M. E. K. (2007), The effect of board size and composition on European bank performance. *European Journal of Law and Economics*, 23.
- Sun, J. ve Liu, G. (2014), Audit Committees' Oversight of Bank Risk-Taking. *Journal of Banking & Finance*, 40.
- Taghizadeh, M. ve Saremi, S. Y. (2013), Board of directors and firms performance: evidence from Malaysian public listed firm. *IPEDR*, 59 (37), 178-182.
- Tanna, S., Pasiouras, F. ve Nnadi, M. (2011), The effect of board size on the efficiency of UK banks, economics. *Finance and Accounting Applied Research Working Paper Series*, <http://ssrn.com/abstract=1092252>, Erişim Tarihi 03.05.2014.
- Wu, Y. ve Truong, C. (2013), Female bank executives: Impact on performance and risk taking. *LCERPA, Economic Research Paper*, <http://ssrn.com/abstract=2406492>, Erişim Tarihi 14 Kasım 2016.
- Yerdelen Tatoğlu, F. (2012), *Panel veri ekonometrisi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Zhang, J., Wang, P. ve Qu, B. (2012). Bank risk taking, efficiency and law enforcement: Evidence from Chinese city commercial banks. *China Economic Review*, 23, 284–295.
- Zulkafli, A.H. ve Samad, F.A. (2007), Corporate governance and performance of banking firms: Evidence from Asian emerging markets. *Advances in Financial Economics*, 12.

